

et ecce gaudisti et leticia. **In cogitatione tua regi ne detrahas: et in secreto cubiculi tui ne maledixeris diuiti.** Generaliter phibet salomon cogitatione detractoria et suspicionem sinistra de quolibet primo: quia nimis difficile est aut forte impossibile quod talis cogitatio aut talis suspitio charitatem non extinguat aut saltem ledat: aut ad minus primum preceptum non reddat: Et ideo piculosisimum est audire: vel etiam cogitare quicquid sinistra de primo. Et ne forte occultam cogitationem vel suspicionem quis crederet

In cogitatione tua regi ne detrahas: et in secreto cubiculi tui ne maledixeris diuiti: quia et aures celi portabunt vocem tuam: et qui habet penas annuntiabit sententiam.

impunita: dicit salomon: presto esse accusatores et reuelatores angelos malos: qui cogitationes quas nobis suggerunt forte noscunt an recipiamus an non: Alias homo cogitationes quod a mundo vel a carne in nobis sunt: magis conicere ex signis quam nosse credendi sunt. Idcirco autem de eorum testimonio et accusatioe nobis minas: ut in eorum presentia metumur aliquid cogitare: qui toto studio explorant si quid in nobis viderint accusandum: sicut legitur Apoc. xij. c. Proiectus est accusator fratrum nostrorum qui accusabat eos die ac nocte. Eterum ipsa cogitatio erit accusatrix sufficiens: sicut legitur Ro. ij. c. Dicit ergo: **In cogitatione tua regi ne detrahas.** i. plato vel christo qui oia regit: vel cuiuslibet qui tria regna sibi commissa. i. regnum operis: regnum oris: regnum cordis: regere fideliter debet. **Et in secreto cubiculi tui.** i. conscientie sue mentis: **ne maledixeris diuiti.** i. iusto et legitimo diuitis ditato: **quia et aures celi.** i. demones: qui dicunt volucres celi: Matth. xij. a. et Luc. viij. a. Volucres propter velocitatem: vni et alati pingunt. Celi: qui habitant in hoc aere caliginoso. **Portabunt ad deum:** i. **Locutionem tuam.** i. cogitationem: quam vim vocis obtinet apud deum. **Et qui habet penas.** i. velocitatem: **Annuntiabit deo sententiam tuam.** i. iudicium vel suspensionem vel cogitationem quam primum iudicas. Sed cum deus sciat per se oia multo melius quam homines vel angeli: quod dicunt angeli boni vel mali aliquid nunciare deo: Sic modus est loquendi. Et est sensus: Angeli portabunt vocem tuam: vel annuntiabunt sententiam tuam. i. celeriter veniet ad iudicium et punitionem tuam: tuque cogitationis accusatio. Tamen boni angeli cum peccis vel cogitationibus nostras deo placere vident: dicunt eas deo nunciare vel deportare: quod diuine dispositioni consentiunt et eas impleri desiderant. Vnde Tob. xij. c. Qui orabas cum lachrymis et sepeliebas mortuos: et derelinquebas pradium tuum: ego obtuli orationem tuam domino. Si mali angeli dicunt cogitationes nostras domino annuntiare: quod nos per illis torqueri et puniri exoptant. Si cogitatione detractoria vel suspicionem sinistra ita phibet salomon et puniendam minas: quod erit de his et opibus: Ad hoc quod hic dicitur concordat quod legitur Prover. xxvj. a. Sic avis ad alta transvolans et passer quilibet vadens: sic maledictus frustra platur in quempiam supponent.

Expositio Capituli XI.

Itte panem tuum. Dux sunt partes iusticie. i. declinare a malo et facere bonum. Ad primam partem monuit salomon in fine precedentis capituli: ibi: **In cogitatione tua regi ne detrahas:** id est hortatur ad secundam: quod non sufficit declinare a malo nisi et fiat bonum: Vnde dicit: **Aditte panem tuum super transseutes aquas:** quod post multa tempora inuenies illum. Et exponit hoc multipliciter. Primo de pane materiali: qui ad modum seminis mittitur in terram fertilem et irriguam cum pauperi erogatur. Dicit ergo: **Aditte.** q. d. non solum porrigere vicinis et primis: sed etiam mitte remotis: **panem tuum.** non alienum. Prover. ij. b. Honora dominum de tua suba: et de primitiis omnium frugum tuarum da pauperibus. Moyses autem panis omne beneficium intelligit. **Super transseutes aquas.** i. super populos transseutes cursu mortalitatis. Et est sumptus de. ij. Regl. xij. c. ubi dicit miles thecutes ad david: Oes morimur: et quasi aqua dilabimur in terram non reuertuntur. Et Apoc. xvij. d. Aquas quas vidisti ubi meretrix sedet: populi sunt et gentes et lingue. Vel super transseutes aquas de loco ad locum: de villa ad villam. i. super pegrinos. q. d. da elemosinam tuam pegrinis transseutibus: a quibus nullam expectas re-

muneracionem: et tunc dominus reddet cum seniore et fine retributiois. Et. ij. Job. b. Charissime fideliter agis quicquid operaris in fratribus et in pegrinis. Vbi glo. maxime a quibus nullam expectas remunerationem. Et hoc est quod docet ipse dominus: Luc. xij. c. Cum facis primum aut secundum noli vocare amicos tuos: neque fratres tuos: neque cognatos: neque vicinos: neque divites: ne et ipsi retribuant tibi: et fiat tibi retributio: Sed cum facis cum iuuu voca pauperes: debiles: claudos: cecos et beati eris: quia non habent retribuere tibi: retribuere autem tibi in retributione iuxta

Ca. XI.

Itte panem tuum super transseutes aquas: quia post multa tempora inuenies illum. Da par-

tes septem necnon et octo: **Quia post multa tempora.** i. in die iudicii: **inuenies illum:** cum seniore eterne retributionis: quod dare elemosinam pauperi est accommodare domino ad usuram. Prover. xix. c. Generat domino qui misereatur pauperibus. **Inuenies:** dicitur quod datur pauperi secundum iudicium mundi videtur amissum. Et de hoc dicitur Eccl. xxx. b. Perde pecuniam pro fratre et amico: et non abscondas illam sub lapide in perditionem: Donec thesaurum tuum in preceptis altissimi: et perdet tibi magis quam aurum. **Itte Esa. lviij. c.** Frange esurienti panem tuum: et egenos vagosque induc in domum tuam. Secundo exponitur de pane spirituali. i. verbi dei: quod sicut ad modum seminis mittitur in terram bonam et irriguam cum aptis et idoneis fructificationis predicat: ut dicit Interlin. Vnde Esa. xxxij. d. Beati qui seminat super oves aquas. i. super oves populos aptos fructificationi. Ubi enim fructus non speratur non oportet effundere seminem ubi dei. Vnde Eccl. xxxij. a. Ubi auditur non est non effundas sermonem. Et dicit Barth. vij. a. Nolite sanctum dare canibus: neque mittatis margaritas ante porcos. Dicit ergo: **Aditte panem tuum.** i. doctrinam tuam quam primo refectus reficias alios: **super transseutes aquas.** i. super illos qui sunt terra irrigua et ad fructificandum idonea. Ad litteram enim non facit seminem materiale in terra arida: quod statim arefcit seminem: sicut legitur Matth. xij. a. Et non solum seminem amittitis: sed et labor et fructus alii impeditur: Sic est et de semine ubi dei: quod facientibus illud predicandum est non otiosis et laborare nolentibus. Vnde dicit Barth. xxi. d. Auserte regnum dei. i. sacra scriptura a vobis: et dabitur genti facienti fructum illi. **Quia post multa tempora.** i. futura vita: **inuenies illum:** cum fruge puerorum: vel ad modum cum fructu eterne retributionis. De hoc Esa. lv. c. Quod descendit imber et nix de celo et illuc ultra non reuertitur: sed inebriat terram et infundit eam et germinare eam facit: et dat seminem serenti et panem comedenti: sic erit verbum meum quod egredietur de ore meo: non reuertetur ad me vacuum. Seminandum est ergo seminem ubi dei: ut multiplicet: et illi sapientia nisi publice elabatur. Ideo dicit Prover. xi. d. Qui abscondit frumentum in tempore maledicet in populo: benedictio autem super caput venditoris. Luc. xix. d. Serue nequam sciebas quod ego auster sum tollens quod non posui: et metens quod non seminaui: quare ergo non dedisti pecuniam meam ad usuram: et ego venies cum usuris vitiis exegissem illam: Et astutibus dixit: Auserte ab illo mentem: et dare illi qui habet decem mnas. **Da partes septem necnon et octo.** Diverse sunt modis exponitur hoc. Quodam Interlin. exponit sic: **Da partes septem.** i. observa verum testamentum: quod per septenarium intelligitur: propter septimum diem: et septimam septimanam: et septimum mensem: et septimum annum: que seruari iubebat. **Necnon et octo.** i. insuper observa nouum testamentum: quod per octonarium designatur: propter octauam resurrectionis. Sile est quod legitur: Dich. v. b. Suscitabit super eum septem pastores et octo primates homines. i. patres et doctores veteris testamenti: et patres et doctores noui testamenti. Et secundum hanc expositionem sic ordinata est littera: **Da partes vitę tue:** **Septem:** datur casus. i. septenario veteris testamenti. **Necnon et octo.** i. octonario noui testamenti: hoc est ordinata vitę tue secundum documenta veteris ac noui testamenti. **Secundo** exponitur sic: ut septem et octo sint accusatiui casus: sub eodem sensu: **Da partes septem.** i. fac septem. i. verum testamentum: **et octo.** i. nouum testamentum esse pres vitę tue. q. d. da partes vitę tue: hoc est cogitationes: locutiones: operationes veteris testamenti et nouo ordinatas et reguladas. Tercio exponitur sic: **Da partes septem.** i. da septem partes vitę tue deo: **Necnon et octo.** i. et octaua: hoc est: da deo

A

Aliter

Hoc diuersimode exponitur in glo.

Primo

Secundo

Tercio

octaua: h e da deo tota vita tua q octo etatib ptelaf. Tertu est em q huanu gen ab initio coceptiois vsq ad vltimu glo/rificatiois octo partib costat: q etates coiter nomiant. Ser em sunt etates viuientiu. i. infantia/puericia/adolescetia/iuue/tus/senectus/seniu: septima est etas morientiu/temp. i. quo aie exute corporib/ iudiciu vniuersale ex/peccant: octaua etas siue octaua pars vite est star glie: q sanctis p mittit. Est igitur sensus: Da deo/septe partes/vite tue: necnon z octo: id e fac vt p sentem vita tua habeat de p gratia/z futura p gloria.

Quarto

Quarto sic: Da ptes septe. i. da deo se/pte ptes huanu nature: necno z octo. i. z octaua q est gratie. Septe ptes nature sunt tres vires aie. i. ronabilis/cupiscibilis/irascibilis: z quat/tuor ptes corpis. i. os z caro z neruus z cartilago: siue quat/tuor huiusmodi: siue qtuor elementa/ex quib coponit corp: vt tangit Blo. Et his septe ptib nature vult addi salomon octa/ua q est gr: sine q alie septe inutilit obtinent. q. d. salomon: exhibe natura in seruitio dei: necno z gratia qua habes yten/do ea: Matura siquid nō sufficit impedere deo gratū obse/quiū nisi velut sapor z cōdimentū gratia desup apponaf. Sed qret aliqs: quō pōt homo dare deo octauā. i. gratiā/cū econ/uerso deus illā det homi: Ad hoc pōt responderi p hoc qd d/

ca. 18.

cit Aug. in libro soliloquior. Domine da qd iubes: et iube qd vis. Et dauid. i. Paral. vii. d. Tu a st dñe oia: z q de ma/nu tua accepim dedim tibi. Dat igit dñs gratiā: vt des ei vsum grē. i. vt tu vtaris ea ad honore eius. Qd se fecisse glo/riat aplūs. i. Cor. xv. b. Gratia dei sum id qd sum: z grā dei in me vacua nō fuit. Quito pōt exponi sic fere sub eodē sēsu:

Quinto

Da ptes septe. i. da septe ptes vite tue septiformi grē illu/stradas quātū in te est. Necno z octo. i. octauē glie remu/neradas: hoc est dicere: da vitā tuā gratie i p senti: z glorie in futuro. i. fac quātū in te est q vitā tuā illustret gratia in p sen/ti: z tandē pficiat gloria in futuro. Significat q pfectio glorie p octonariū: q octonarius pīm cubus est. i. pīm numer/ habēs tres dimēssiones: bis duo bis: et ex pmo numero ge/neratur. i. binario. Dicit autem salomon: Da ptes septem necno z octo: qz plures ecōtrario vitā suā diuidit culpe z pēne: dantes vitā p sentē totā culpe: z futurā totā pēne. Ser/

Sexto

to exponit sic: Da ptes/tue pfectioni/ subaudi: septe nec no z octo: vt sint in vniuerso qndecim: qz nra pfectio spiri/tualis in qndecim virtutib consistit: quē p qndecim psalmos graduū designant: videlicet: septe donis: de quib dñs. i. Efa. xi. a. Regesct sup eū spūs dñi zc. Deinde qtuor cardinali/bus: de quib dñs philo: Sap. viij. b. Sobrietatē z prudentiā docet z iusticiā z virtutē: quib nihil est in vitā vtili homib. Deinde trib/ theologici. i. fide/spe/charitate. Et ita habem/ qtuordecim virtutes. Quiddecima est hūilitas: q est caput z custos oim: vt dicit Amb. sup Ps. Et Greg. sup. j. Regl. xv. Qui sine hūilitate virtutes cōgregat/ qsi puluere in ven/tū portat. Est igit sensus: Da ptes. i. qre et pvide tue pfe/ctioni/ ptes septe z octo. i. qndecim virtutes p dicitas: sine quib nō e sal. Septimo sic: Da ptes septe vite actiue. i. septe opa misericordie: quorū sex numerant/ Matth. xxv. c. z septimū. i. sepelire mortuos: Job. ij. b. Necno z octo. i. insup da octo ptes pteplatiue: qz qtuor ptinet ad intellectū. i. cogitatio/meditatio/ptēplatio/reuelatio: siue hec qtuor: vo/catio/visio/dilectio/anhelatio/ q dñs suspēdiū: Job. vij. c. Et qtuor ad affectū. i. mētalī oio/laudatio/ptitio/delectatio si/ue gustatio: q paucissimis cōcedit: De q dñs Ps. Gustate z videte zc. Est igit sēp: Da ptes septe necno z octo. i. ha/be oēs ptes actiue: z oīs ptes pteplatiue. i. da totā vitā tuā pteplationi z actioni: qsi inueret q nō sufficit alterā hēc solā. Siue da deo oēs ptes actiue z pteplatiue: vt nihil nisi ppter

Septimo

deū facias: siue vacas actiue: siue pteplatiue. Octauo expo/nit fm aliā Blo. ita vt septe z octo sint genitiui cas: sub hoc sensu: Da ptes septe. i. septenariū. i. ternariū z quaternariū. Ternariū rē fert ad deū / ppter tres psonas qz credere z pfire ri tenemur. Quaternariū refert ad pīmū / ppter qtuor elemē/

Octauo

ta ex quib consistit: vt dñs Blo. Est igit sensus: Da ptes se/pte. i. ternariū z quaternariū. Ternariū deo recte credēdo ipsū eē tres psonas z vniū deū: quaternariū pīmū ipsū do/cēdo z inuādō i suis defectib. Necno z octo: da partes. i. octonariū. i. quaternariū: qz alt ad doctrinā refert/ ppter qtuor euāgelia: alt ad opationē ppter qtuor cardinales: quib i hac vitā nihil ē vtili hoib: vt legit Sap. viij. b. q. d. Da ptes septe. i. crede i deū z doce pīmū. Necnon z octo. i. discrete fm doctrinā euāgelicā operare. Aliā Blo. sic exponit: Da ptes septe necno z octo. i. largi/re elemosinas: nō tm vni sed mltis diuide illas. Tñ Ps. Dispfit dedit paupib. Et

Ps. 33.

Luc. vi. c. Omī petēti te tribue. Hecbz sic exponit: vt dicit quedā Blo. Da ptes septe zc. i. obserua sabbatū qd septimū die fit: et circūcisionē q octauo die fieri pceptū ē. Bñ. xvij. b. a Quia ignoras qd futurū sit mali sup frā. q. d. Da ptes septe necno z octo. i. diuide elemosinas tuas mul/tis: vel obserua sabbatū z circūcisionē: vel vaca actiue z pteplatiue: vel crede deo z doce pīmū: quia ignoras quid futurū sit mali sup frā: A q malo soli illi iunues sūt: q de/derit ptes septe necno z octo: fm omnē expositionē. Sed q. b. Si replete fuerint nubes/aq. i. imbrē sup terrā effundent. Fra plana est. Mystice. Nubes sunt p dicit/ tores: q debēt esse eleuati a terra p pteptum tēnorū z suspē/ si in altū p desiderii tēnor. Tñ Job. vij. c. Suspēdiū elegit aia mea: z mortē ossa mea. Debet etiā pluerē doctrinis: to/ nare minis/ coruscare miraculis: De qb dñs Job. xxxv. b. Frumentū desiderat nubes: z nubes spargit lumē suū / q lu/strat cūcta p circūstū qcuq eas volūtas gubernātis duxerit. Hic nubes si replete fuerint spū sapiētē z intellect/ spū cō/ silij z fortitudinis: spū sciētē z pietatis: z spū timoris dñi: c. Imbrē salutiferē p dicitiois: o Sup frā effūdēt. i. sup arida corda pctōz irrigada z fecundada. De hoc dñs Job xxxix. d. Sup illos stillabat eloquū meū: expectabāt me sic plu/ uia: z os suū aperiebāt sic ad imbrē serotiniū. Itē Deut. xxx/ ij. a. Lōcrescat vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū. Itē Eccl. xxxix. a. Si dñs magn/ voluerit / spū intelli/ gētiē replebit illū: z ipse tāq imbrēs emittet eloquia sapiētē sue: z in oīone p fitebit dñō. Dicit q h salomon doctores z p dicatorēs pmo os suū aperire ad oīonē z attrahere spū: vt repleti pūs aq sapiētē salutaris/ illā postmodū refundāt i ali/ os: Et sic flātē spū dei/ fluāt aq viuē salētēs. i. salire faciet i vitā ertnā. Nubes vt dicit cōter/ aquā de mari haurit: et arcus q vocat iris de flumib: quā postmodū refundit i plu/ uia: Sic doctores z p dicatorēs p deuotionē z celū z piā intē/ tionē aq grē z sapiētē sibi debēt attrahere: vt imburi pūs pluāt postea. Sed mirabilia volūt quidā facere: quia de vāc/ vacuo volūt inebriare cōuiuas suos: et ad vas vacuū iutare plurimos nō erubescūt. Hi sunt nubes sine aq. i. doctores et p dicatorēs sine grā: q a vētis. i. laudib huanis circūferūt: vt dicit Judas i Canonica sua. Et ideo auditor corda/ arida et infructuosa sp remanēt ex defectu pluiē. e. Si ceciderit lignū ad austrū zc. Mystice. Lignū pferens fructū iū/ gen/ suū/ intelligit oīs hō/ ibi plantat/ vbi radicē cordis. i. in/ tellectū z affectū fixū habuit: siue sec/ decursus aq: vt dicit/ dñs. xvij. b. siue i deserto vitioz: siue in ceno luxuriē: siue i arido auariciē: siue i alto supbiē: vbi mlti plātati sūt: qb dñs Matth. iij. c. Jā securis ad radicē arboris posita est: Oīs q arbor q n fecerit fructū excidet. Et vbi ceciderit/ ibi erit. i. vbi inuētus fuerit in morte/ ibi iudicabit: si i pctō mortali/ sinere/ depriōe dānabit: si i grā/ absq dubio saluabit. Et h e qd dñs salomon: e. Si ceciderit/ in fine: f. Lignū. i. homo fa/ ciens fructū bonū vel malū. s. Ad austrū. i. in calore et

Ps. 33.

* splēdore charitatis: Moraliter: Dicit h salomō ad rectitudinē z nō declinare ad dexterā vl ad sinistrā: h est nō extolli/ pspitate nec frāgi vt deici/ aduersitate. Virūq em malū ē: z vtrūq ē cas/ culpe quē sequit casus gebēg. Dicit g: e. Si ceciderit lignū * ad austrū. i. bō

ta ex quib consistit: vt dñs Blo. Est igit sensus: Da ptes se/pte. i. ternariū z quaternariū. Ternariū deo recte credēdo ipsū eē tres psonas z vniū deū: quaternariū pīmū ipsū do/cēdo z inuādō i suis defectib. Necno z octo: da partes. i. octonariū. i. quaternariū: qz alt ad doctrinā refert/ ppter qtuor euāgelia: alt ad opationē ppter qtuor cardinales: quib i hac vitā nihil ē vtili hoib: vt legit Sap. viij. b. q. d. Da ptes septe. i. crede i deū z doce pīmū. Necnon z octo. i. discrete fm doctrinā euāgelicā operare. Aliā Blo. sic exponit: Da ptes septe necno z octo. i. largi/re elemosinas: nō tm vni sed mltis diuide illas. Tñ Ps. Dispfit dedit paupib. Et

Luc. vi. c. Omī petēti te tribue. Hecbz sic exponit: vt dicit quedā Blo. Da ptes septe zc. i. obserua sabbatū qd septimū die fit: et circūcisionē q octauo die fieri pceptū ē. Bñ. xvij. b. a Quia ignoras qd futurū sit mali sup frā. q. d. Da ptes septe necno z octo. i. diuide elemosinas tuas mul/tis: vel obserua sabbatū z circūcisionē: vel vaca actiue z pteplatiue: vel crede deo z doce pīmū: quia ignoras quid futurū sit mali sup frā: A q malo soli illi iunues sūt: q de/derit ptes septe necno z octo: fm omnē expositionē. Sed q. b. Si replete fuerint nubes/aq. i. imbrē sup terrā effundent. Fra plana est. Mystice. Nubes sunt p dicit/ tores: q debēt esse eleuati a terra p pteptum tēnorū z suspē/ si in altū p desiderii tēnor. Tñ Job. vij. c. Suspēdiū elegit aia mea: z mortē ossa mea. Debet etiā pluerē doctrinis: to/ nare minis/ coruscare miraculis: De qb dñs Job. xxxv. b. Frumentū desiderat nubes: z nubes spargit lumē suū / q lu/strat cūcta p circūstū qcuq eas volūtas gubernātis duxerit. Hic nubes si replete fuerint spū sapiētē z intellect/ spū cō/ silij z fortitudinis: spū sciētē z pietatis: z spū timoris dñi: c. Imbrē salutiferē p dicitiois: o Sup frā effūdēt. i. sup arida corda pctōz irrigada z fecundada. De hoc dñs Job xxxix. d. Sup illos stillabat eloquū meū: expectabāt me sic plu/ uia: z os suū aperiebāt sic ad imbrē serotiniū. Itē Deut. xxx/ ij. a. Lōcrescat vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū. Itē Eccl. xxxix. a. Si dñs magn/ voluerit / spū intelli/ gētiē replebit illū: z ipse tāq imbrēs emittet eloquia sapiētē sue: z in oīone p fitebit dñō. Dicit q h salomon doctores z p dicatorēs pmo os suū aperire ad oīonē z attrahere spū: vt repleti pūs aq sapiētē salutaris/ illā postmodū refundāt i ali/ os: Et sic flātē spū dei/ fluāt aq viuē salētēs. i. salire faciet i vitā ertnā. Nubes vt dicit cōter/ aquā de mari haurit: et arcus q vocat iris de flumib: quā postmodū refundit i plu/ uia: Sic doctores z p dicatorēs p deuotionē z celū z piā intē/ tionē aq grē z sapiētē sibi debēt attrahere: vt imburi pūs pluāt postea. Sed mirabilia volūt quidā facere: quia de vāc/ vacuo volūt inebriare cōuiuas suos: et ad vas vacuū iutare plurimos nō erubescūt. Hi sunt nubes sine aq. i. doctores et p dicatorēs sine grā: q a vētis. i. laudib huanis circūferūt: vt dicit Judas i Canonica sua. Et ideo auditor corda/ arida et infructuosa sp remanēt ex defectu pluiē. e. Si ceciderit lignū ad austrū zc. Mystice. Lignū pferens fructū iū/ gen/ suū/ intelligit oīs hō/ ibi plantat/ vbi radicē cordis. i. in/ tellectū z affectū fixū habuit: siue sec/ decursus aq: vt dicit/ dñs. xvij. b. siue i deserto vitioz: siue in ceno luxuriē: siue i arido auariciē: siue i alto supbiē: vbi mlti plātati sūt: qb dñs Matth. iij. c. Jā securis ad radicē arboris posita est: Oīs q arbor q n fecerit fructū excidet. Et vbi ceciderit/ ibi erit. i. vbi inuētus fuerit in morte/ ibi iudicabit: si i pctō mortali/ sinere/ depriōe dānabit: si i grā/ absq dubio saluabit. Et h e qd dñs salomon: e. Si ceciderit/ in fine: f. Lignū. i. homo fa/ ciens fructū bonū vel malū. s. Ad austrū. i. in calore et

* splēdore charitatis: Moraliter: Dicit h salomō ad rectitudinē z nō declinare ad dexterā vl ad sinistrā: h est nō extolli/ pspitate nec frāgi vt deici/ aduersitate. Virūq em malū ē: z vtrūq ē cas/ culpe quē sequit casus gebēg. Dicit g: e. Si ceciderit lignū * ad austrū. i. bō

ta ex quib consistit: vt dñs Blo. Est igit sensus: Da ptes se/pte. i. ternariū z quaternariū. Ternariū deo recte credēdo ipsū eē tres psonas z vniū deū: quaternariū pīmū ipsū do/cēdo z inuādō i suis defectib. Necno z octo: da partes. i. octonariū. i. quaternariū: qz alt ad doctrinā refert/ ppter qtuor euāgelia: alt ad opationē ppter qtuor cardinales: quib i hac vitā nihil ē vtili hoib: vt legit Sap. viij. b. q. d. Da ptes septe. i. crede i deū z doce pīmū. Necnon z octo. i. discrete fm doctrinā euāgelicā operare. Aliā Blo. sic exponit: Da ptes septe necno z octo. i. largi/re elemosinas: nō tm vni sed mltis diuide illas. Tñ Ps. Dispfit dedit paupib. Et

Luc. vi. c. Omī petēti te tribue. Hecbz sic exponit: vt dicit quedā Blo. Da ptes septe zc. i. obserua sabbatū qd septimū die fit: et circūcisionē q octauo die fieri pceptū ē. Bñ. xvij. b. a Quia ignoras qd futurū sit mali sup frā. q. d. Da ptes septe necno z octo. i. diuide elemosinas tuas mul/tis: vel obserua sabbatū z circūcisionē: vel vaca actiue z pteplatiue: vel crede deo z doce pīmū: quia ignoras quid futurū sit mali sup frā: A q malo soli illi iunues sūt: q de/derit ptes septe necno z octo: fm omnē expositionē. Sed q. b. Si replete fuerint nubes/aq. i. imbrē sup terrā effundent. Fra plana est. Mystice. Nubes sunt p dicit/ tores: q debēt esse eleuati a terra p pteptum tēnorū z suspē/ si in altū p desiderii tēnor. Tñ Job. vij. c. Suspēdiū elegit aia mea: z mortē ossa mea. Debet etiā pluerē doctrinis: to/ nare minis/ coruscare miraculis: De qb dñs Job. xxxv. b. Frumentū desiderat nubes: z nubes spargit lumē suū / q lu/strat cūcta p circūstū qcuq eas volūtas gubernātis duxerit. Hic nubes si replete fuerint spū sapiētē z intellect/ spū cō/ silij z fortitudinis: spū sciētē z pietatis: z spū timoris dñi: c. Imbrē salutiferē p dicitiois: o Sup frā effūdēt. i. sup arida corda pctōz irrigada z fecundada. De hoc dñs Job xxxix. d. Sup illos stillabat eloquū meū: expectabāt me sic plu/ uia: z os suū aperiebāt sic ad imbrē serotiniū. Itē Deut. xxx/ ij. a. Lōcrescat vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū. Itē Eccl. xxxix. a. Si dñs magn/ voluerit / spū intelli/ gētiē replebit illū: z ipse tāq imbrēs emittet eloquia sapiētē sue: z in oīone p fitebit dñō. Dicit q h salomon doctores z p dicatorēs pmo os suū aperire ad oīonē z attrahere spū: vt repleti pūs aq sapiētē salutaris/ illā postmodū refundāt i ali/ os: Et sic flātē spū dei/ fluāt aq viuē salētēs. i. salire faciet i vitā ertnā. Nubes vt dicit cōter/ aquā de mari haurit: et arcus q vocat iris de flumib: quā postmodū refundit i plu/ uia: Sic doctores z p dicatorēs p deuotionē z celū z piā intē/ tionē aq grē z sapiētē sibi debēt attrahere: vt imburi pūs pluāt postea. Sed mirabilia volūt quidā facere: quia de vāc/ vacuo volūt inebriare cōuiuas suos: et ad vas vacuū iutare plurimos nō erubescūt. Hi sunt nubes sine aq. i. doctores et p dicatorēs sine grā: q a vētis. i. laudib huanis circūferūt: vt dicit Judas i Canonica sua. Et ideo auditor corda/ arida et infructuosa sp remanēt ex defectu pluiē. e. Si ceciderit lignū ad austrū zc. Mystice. Lignū pferens fructū iū/ gen/ suū/ intelligit oīs hō/ ibi plantat/ vbi radicē cordis. i. in/ tellectū z affectū fixū habuit: siue sec/ decursus aq: vt dicit/ dñs. xvij. b. siue i deserto vitioz: siue in ceno luxuriē: siue i arido auariciē: siue i alto supbiē: vbi mlti plātati sūt: qb dñs Matth. iij. c. Jā securis ad radicē arboris posita est: Oīs q arbor q n fecerit fructū excidet. Et vbi ceciderit/ ibi erit. i. vbi inuētus fuerit in morte/ ibi iudicabit: si i pctō mortali/ sinere/ depriōe dānabit: si i grā/ absq dubio saluabit. Et h e qd dñs salomon: e. Si ceciderit/ in fine: f. Lignū. i. homo fa/ ciens fructū bonū vel malū. s. Ad austrū. i. in calore et

* splēdore charitatis: Moraliter: Dicit h salomō ad rectitudinē z nō declinare ad dexterā vl ad sinistrā: h est nō extolli/ pspitate nec frāgi vt deici/ aduersitate. Virūq em malū ē: z vtrūq ē cas/ culpe quē sequit casus gebēg. Dicit g: e. Si ceciderit lignū * ad austrū. i. bō

ta ex quib consistit: vt dñs Blo. Est igit sensus: Da ptes se/pte. i. ternariū z quaternariū. Ternariū deo recte credēdo ipsū eē tres psonas z vniū deū: quaternariū pīmū ipsū do/cēdo z inuādō i suis defectib. Necno z octo: da partes. i. octonariū. i. quaternariū: qz alt ad doctrinā refert/ ppter qtuor euāgelia: alt ad opationē ppter qtuor cardinales: quib i hac vitā nihil ē vtili hoib: vt legit Sap. viij. b. q. d. Da ptes septe. i. crede i deū z doce pīmū. Necnon z octo. i. discrete fm doctrinā euāgelicā operare. Aliā Blo. sic exponit: Da ptes septe necno z octo. i. largi/re elemosinas: nō tm vni sed mltis diuide illas. Tñ Ps. Dispfit dedit paupib. Et

Luc. vi. c. Omī petēti te tribue. Hecbz sic exponit: vt dicit quedā Blo. Da ptes septe zc. i. obserua sabbatū qd septimū die fit: et circūcisionē q octauo die fieri pceptū ē. Bñ. xvij. b. a Quia ignoras qd futurū sit mali sup frā. q. d. Da ptes septe necno z octo. i. diuide elemosinas tuas mul/tis: vel obserua sabbatū z circūcisionē: vel vaca actiue z pteplatiue: vel crede deo z doce pīmū: quia ignoras quid futurū sit mali sup frā: A q malo soli illi iunues sūt: q de/derit ptes septe necno z octo: fm omnē expositionē. Sed q. b. Si replete fuerint nubes/aq. i. imbrē sup terrā effundent. Fra plana est. Mystice. Nubes sunt p dicit/ tores: q debēt esse eleuati a terra p pteptum tēnorū z suspē/ si in altū p desiderii tēnor. Tñ Job. vij. c. Suspēdiū elegit aia mea: z mortē ossa mea. Debet etiā pluerē doctrinis: to/ nare minis/ coruscare miraculis: De qb dñs Job. xxxv. b. Frumentū desiderat nubes: z nubes spargit lumē suū / q lu/strat cūcta p circūstū qcuq eas volūtas gubernātis duxerit. Hic nubes si replete fuerint spū sapiētē z intellect/ spū cō/ silij z fortitudinis: spū sciētē z pietatis: z spū timoris dñi: c. Imbrē salutiferē p dicitiois: o Sup frā effūdēt. i. sup arida corda pctōz irrigada z fecundada. De hoc dñs Job xxxix. d. Sup illos stillabat eloquū meū: expectabāt me sic plu/ uia: z os suū aperiebāt sic ad imbrē serotiniū. Itē Deut. xxx/ ij. a. Lōcrescat vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū. Itē Eccl. xxxix. a. Si dñs magn/ voluerit / spū intelli/ gētiē replebit illū: z ipse tāq imbrēs emittet eloquia sapiētē sue: z in oīone p fitebit dñō. Dicit q h salomon doctores z p dicatorēs pmo os suū aperire ad oīonē z attrahere spū: vt repleti pūs aq sapiētē salutaris/ illā postmodū refundāt i ali/ os: Et sic flātē spū dei/ fluāt aq viuē salētēs. i. salire faciet i vitā ertnā. Nubes vt dicit cōter/ aquā de mari haurit: et arcus q vocat iris de flumib: quā postmodū refundit i plu/ uia: Sic doctores z p dicatorēs p deuotionē z celū z piā intē/ tionē aq grē z sapiētē sibi debēt attrahere: vt imburi pūs pluāt postea. Sed mirabilia volūt quidā facere: quia de vāc/ vacuo volūt inebriare cōuiuas suos: et ad vas vacuū iutare plurimos nō erubescūt. Hi sunt nubes sine aq. i. doctores et p dicatorēs sine grā: q a vētis. i. laudib huanis circūferūt: vt dicit Judas i Canonica sua. Et ideo auditor corda/ arida et infructuosa sp remanēt ex defectu pluiē. e. Si ceciderit lignū ad austrū zc. Mystice. Lignū pferens fructū iū/ gen/ suū/ intelligit oīs hō/ ibi plantat/ vbi radicē cordis. i. in/ tellectū z affectū fixū habuit: siue sec/ decursus aq: vt dicit/ dñs. xvij. b. siue i deserto vitioz: siue in ceno luxuriē: siue i arido auariciē: siue i alto supbiē: vbi mlti plātati sūt: qb dñs Matth. iij. c. Jā securis ad radicē arboris posita est: Oīs q arbor q n fecerit fructū excidet. Et vbi ceciderit/ ibi erit. i. vbi inuētus fuerit in morte/ ibi iudicabit: si i pctō mortali/ sinere/ depriōe dānabit: si i grā/ absq dubio saluabit. Et h e qd dñs salomon: e. Si ceciderit/ in fine: f. Lignū. i. homo fa/ ciens fructū bonū vel malū. s. Ad austrū. i. in calore et

* splēdore charitatis: Moraliter: Dicit h salomō ad rectitudinē z nō declinare ad dexterā vl ad sinistrā: h est nō extolli/ pspitate nec frāgi vt deici/ aduersitate. Virūq em malū ē: z vtrūq ē cas/ culpe quē sequit casus gebēg. Dicit g: e. Si ceciderit lignū * ad austrū. i. bō

ta ex quib consistit: vt dñs Blo. Est igit sensus: Da ptes se/pte. i. ternariū z quaternariū. Ternariū deo recte credēdo ipsū eē tres psonas z vniū deū: quaternariū pīmū ipsū do/cēdo z inuādō i suis defectib. Necno z octo: da partes. i. octonariū. i. quaternariū: qz alt ad doctrinā refert/ ppter qtuor euāgelia: alt ad opationē ppter qtuor cardinales: quib i hac vitā nihil ē vtili hoib: vt legit Sap. viij. b. q. d. Da ptes septe. i. crede i deū z doce pīmū. Necnon z octo. i. discrete fm doctrinā euāgelicā operare. Aliā Blo. sic exponit: Da ptes septe necno z octo. i. largi/re elemosinas: nō tm vni sed mltis diuide illas. Tñ Ps. Dispfit dedit paupib. Et

Luc. vi. c. Omī petēti te tribue. Hecbz sic exponit: vt dicit quedā Blo. Da ptes septe zc. i. obserua sabbatū qd septimū die fit: et circūcisionē q octauo die fieri pceptū ē. Bñ. xvij. b. a Quia ignoras qd futurū sit mali sup frā. q. d. Da ptes septe necno z octo. i. diuide elemosinas tuas mul/tis: vel obserua sabbatū z circūcisionē: vel vaca actiue z pteplatiue: vel crede deo z doce pīmū: quia ignoras quid futurū sit mali sup frā: A q malo soli illi iunues sūt: q de/derit ptes septe necno z octo: fm omnē expositionē. Sed q. b. Si replete fuerint nubes/aq. i. imbrē sup terrā effundent. Fra plana est. Mystice. Nubes sunt p dicit/ tores: q debēt esse eleuati a terra p pteptum tēnorū z suspē/ si in altū p desiderii tēnor. Tñ Job. vij. c. Suspēdiū elegit aia mea: z mortē ossa mea. Debet etiā pluerē doctrinis: to/ nare minis/ coruscare miraculis: De qb dñs Job. xxxv. b. Frumentū desiderat nubes: z nubes spargit lumē suū / q lu/strat cūcta p circūstū qcuq eas volūtas gubernātis duxerit. Hic nubes si replete fuerint spū sapiētē z intellect/ spū cō/ silij z fortitudinis: spū sciētē z pietatis: z spū timoris dñi: c. Imbrē salutiferē p dicitiois: o Sup frā effūdēt. i. sup arida corda pctōz irrigada z fecundada. De hoc dñs Job xxxix. d. Sup illos stillabat eloquū meū: expectabāt me sic plu/ uia: z os suū aperiebāt sic ad imbrē serotiniū. Itē Deut. xxx/ ij. a. Lōcrescat vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū. Itē Eccl. xxxix. a. Si dñs magn/ voluerit / spū intelli/ gētiē replebit illū: z ipse tāq imbrēs emittet eloquia sapiētē sue: z in oīone p fitebit dñō. Dicit q h salomon doctores z p dicatorēs pmo os suū aperire ad oīonē z attrahere spū: vt repleti pūs aq sapiētē salutaris/ illā postmodū refundāt i ali/ os: Et sic flātē spū dei/ fluāt aq viuē salētēs. i. salire faciet i vitā ertnā. Nubes vt dicit cōter/ aquā de mari haurit: et arcus q vocat iris de flumib: quā postmodū refundit i plu/ uia: Sic doctores z p dicatorēs p deuotionē z celū z piā intē/ tionē aq grē z sapiētē sibi debēt attrahere: vt imburi pūs pluāt postea. Sed mirabilia volūt quidā facere: quia de vāc/ vacuo volūt inebriare cōuiuas suos: et ad vas vacuū iutare plurimos nō erubescūt. Hi sunt nubes sine aq. i. doctores et p dicatorēs sine grā: q a vētis. i. laudib huanis circūferūt: vt dicit Judas i Canonica sua. Et ideo auditor corda/ arida et infructuosa sp remanēt ex defectu pluiē. e. Si ceciderit lignū ad austrū zc. Mystice. Lignū pferens fructū iū/ gen/ suū/ intelligit oīs hō/ ibi plantat/ vbi radicē cordis. i. in/ tellectū z affectū fixū habuit: siue sec/ decursus aq: vt dicit/ dñs. xvij. b. siue i deserto vitioz: siue in ceno luxuriē: siue i arido auariciē: siue i alto supbiē: vbi mlti plātati sūt: qb dñs Matth. iij. c. Jā securis ad radicē arboris posita est: Oīs q arbor q n fecerit fructū excidet. Et vbi ceciderit/ ibi erit. i. vbi inuētus fuerit in morte/ ibi iudicabit: si i pctō mortali/ sinere/ depriōe dānabit: si i grā/ absq dubio saluabit. Et h e qd dñs salomon: e. Si ceciderit/ in fine: f. Lignū. i. homo fa/ ciens fructū bonū vel malū. s. Ad austrū. i. in calore et

¶ splendore charitatis. **a** Aut ad aquilonē. i. i frigore infide/ elitar/ siue iniquitat/ **b** In quocūq loco ceciderit. i. i q/ cūq statu decesserit: **c** Ibi erit: qz quē locū h sibi ppara/ uerit: i futuro hēbit sine fine. Verito aut h minas salomon: vbi ceciderit lignū ibi erit: qz pauci sūt q timeāt casū istū: qz n attendūt vbi casuri sūt. **¶** Proverb. liij. c. Tūa impior tenebro/ sa: nesciūt vbi corruāt. Et qz supplicia q ibi passuri sūt nō attendūt: de casu pcti resurgere nō curāt. **¶** Vñ dicit Job xij. b. Quasi euulsi arbori abstulit spē meā.

¶ ad austrū. i. hō suauitate pspicitatis/ vel vane laudis. **a** Aut ad aquilonē. i. impulsu tribulationis/ aut psecuti/ onis/ aut statu detractiois: **c** Ibi erit: nisi diuine miseri/ cordie virt/ crexerit eū: qz hō ē spūs vadēs z nō rediēs. **¶** Ta dens p se i peccatū: sed nō rediēs p se a pctō. Et de h sequit. **¶** Qui obseruat ventū. i. qui metuit psecutionē vel de/ tractionē: **c** Nō semiat semia verbi dei: vel boni exēpli. **¶** Et q considerat nubes. i. q recipit siue qrit blādentū adulationes: **c** Nunq metet/ vitā eternā: qz nō expectat tēp messis: sed statim colligit mercedē vni fauoris: Sic dicit dñs/ **¶** Matth. vij. a. Amē dico vobis: receperūt mercedē suā. Est aut ventū triplex. i. ventū psecutiōis: z ventū tēptatiōis: z ventū detractiōis. **¶** Qui obseruat ventū/ psecutiōis. i. q seruat se ob ventū psecutiōis. i. q fugit psecutionē: nūq semiat neqz docēdo veritatē: neqz bñficia alijs pñtādo: neqz i seipso bñ faciēdo. Annexa est em psecutio hmoi seminatiōi: sic dicit. **¶** Timoth. iij. c. Dēs q pie volūt viuere in christo psecutionē patiūt: vñ ab alijs illatā: vñ a semetipsis assumptā: tota em vi ta christiani martyriū ē: vt dicit **¶** Hiero. **¶** Trē/ qui obseruat ventū/ tēptatiōis. i. q timore tēptationis a bono se retrahit: nunq metet: qz nihil seminauit/ nisi forte ventū vanitatis: z iō metet turbine tēptatiōis/ eterne: sic legit **¶** Osee. vij. b. Sicut q obseruat ventū/ detractiōis. i. q metu detractiōis bona fa cere vel docere nūmū ptimescit: nunq metet/ nisi forte cor ruptionē: quā seminauit torpēdo z carnalit viuedo. **¶** Vñ **¶** Gal. vij. b. Qui seminauerit hō/ hēc z metet: Qui q semiat i carne sua: de carne metet z corruptionē. Quāto em magis pcurat caro/ tāto corruptior efficit. **¶** Et q considerat nubes. i. doctores z pdicatores quales sunt/ z qualē viuūt: z nō pon? qualia dicūt: **¶** Nunq metet/ vitā eternā. Attēdēda em sunt dicta eorū/ z faciēda: nō facta imitanda vel admirāda: sic dicit dñs/ **¶** Matth. xxiij. a. Sup cathedrā moysi sederūt scri/ bē z pharisei: oia q dixerint vobis seruate z facite: fm aut opa eorū nolite facere: dicunt em z nō faciūt. i. faciūt nō. i. nī/ bil. i. peccatū. **¶** Ibi q sic considerat nubes/ siles sūt illis q veniūt ad forū vt emāt triticū: z inuēto optimo tritico: triticum nō attendūt qle sit: s sacci vetustatem mirant: et ideo triticū nō emūt/ qz saccus vet? est. Trē sūt siles illis qbus lre regie mī/ tunē: z ipsi nō inspectis lris qles sint/ z qz eas mirat: sed mī/ rant nūcū defigurationē: et ideo nolūt eas rectpe. Vel illis q audito suau sonitu cāpanarū/ n attendūt qz vocant ad ecclīā: s mirant turpitudinē pulsantis cāpanas: z iō nolūt ire ad ecclē siā. Vel illis q nolūt ire viā rectā/ eo q leprosus ostēderit eis viā. Sequit. **¶** Quō ignoras q sit via spūs/ tui ve/ nientis i te: **¶** Et q rōne cōpingant ossa/ tua vel aliena: **¶** In ventre pgnantis. i. maris. **¶** Sic nescis opa dei/ occulta: **¶** Qui fabricator ē oim. i. sapiēs factor. q. d. si q tua sunt/ z i te sūt: et tuā etiā ipsi? cōpositionē igno/ ras: quāto magis occulta dei. Prop? qd dicit **¶** Eccl. iij. c. In plurib opib? dei ne fueris curiosus: non est em tibi necessa/ riū ea q abscondita sūt videre oculis tuis. Opa occulta vocat opa iustificatiōis siue regeneratiōis. Sicut em in naturali ge/ neratiōe natura opante cōpingunt ossa corpis: sic in gratuita regeneratiōe cōpingunt ossa spūs. i. virtutes deo opante et bonie nesciēte. Vñ dñs dicit: **¶** Nisi qz renat? fuerit denuo

non pōt videre regnū dei. **¶** Joh. iij. a. Dixit ad eū nicodemus: Quō pōt hō renasci cū sit senex? nūqd pōt i ventrē mris sug/ iterato introire z renasci: **¶** Rñdit iesus: Amē amē dico tibi: nisi qz renat? fuerit ex aq z spūsco n pōt introire i regnū dei. Qd natū ē ex carne/ caro ē: z qd natū ē ex spūs/ spūs ē. **¶** Nō mirer/

¶ ossa in ventre pgnantis: sic nescis opera dei qui fabrica/ tor est oimū. **¶** Nane semia semē tuū: z vespere nē cesset manus tua: qz nescis quid magis oriatur/ hōc aut illud:

quia dixi tibi: oportet vos nasci denuo: Spī ritus vbi vult spirat z vocē ei? audis z nescis vnde veniat aut q va/ dat: Sic ē ois q nat? ē ex spūs. **¶** Hoc ē qd mu/ lier illa dixit filiis suis ij. **¶** Zach. viij. d. **¶** Me/ scio qliter i vtero meo

apparuit: neqz em ego spm z aiaz donauī vob z vitā z singu/ lorū mēbra: nō ego ipsa cōpēgi: s mūdi creator q formauit hōis natiuitatē: quib? iuenit oim originē. **¶** Dat ista aia ē: filij virtutes vñ virtutū opa. **¶** Nane semia semē tuū. i. bo na opa: z bona pba. **¶** Semia em nra sūt qcūq bona facimus vñ dicim? vt dicit **¶** Aug. **¶** Et vespere nō cesset man? tua/ a hōis opib? q. d. oī tps bñfac/ a mane vsq ad vespā: z a ves/ pa vsq ad mane. **¶** Vñ **¶** Nane puericē/ **¶** Semia semē tuū/ nō allenū. i. bona opa p teipm fac. **¶** Et vespere/ sene/ cruit. **¶** Ne cesset man? tua/ bñ opari. q. d. cito icipe bñ/ facere z pseuera vsq in finē: qz nō coronabit nisi q legitime certauerit. ij. **¶** Timoth. ij. a. i. fm legē q docet declinare a ma/ lo z facere bonū: et in vtroq pseuerare: qd ē legitime certare. **¶** Vñ **¶** Matth. x. c. et. xxiij. b. Qui pseuerauerit vsq i finē hīc saluus erit: z nō alius: qz vnus solus accipit bñficiū. i. **¶** Cor. ix. d. i. pseueras. **¶** Hēc sūt duo sacrificia/ q i lege pcepta sūt. i. matutinū z vespertinū: quoz vtrūq faciendū ē: **¶** Quia nescis quid magis oriatur. i. quid magis placeat deo re/ muneratori: **¶** Hoc aut illud. i. matutinū vel vespertinū.

¶ Et si vtrūq simul **¶** Vel sic pñua: **¶** Nane semia semē tuū: z vespere nō cesset man? tua/ seminare semē tuū: **¶** Quia nescis qd oriatur/ tibi cū fructu multiplici mane semiatū vel in vespere.

¶ Et si vtrūq simul **¶** Pōt z b intelligi de semine verbi dei: quod mane grē z etiā mane tps seminandū est: qz illa hora aptior est seminationi: **¶** Matth. xxiij. a. **¶** Exijt q semiat seminare semē suū. In h em q dicit salomon: **¶** Nane semia semē tuū: z vespere nō cesset man? tua/ cōmēdat sedulitas et assiduitas doctrine ac pdicatiōis cū adiutorio boni opis. Et h est qd dicit aplūs ij. **¶** Timoth. liij. a. Testificor corā deo z christo iesu q iudica/ tur? est viuos et mortuos: p dīca p bñ: iusta oportune impo/ tunc/ argue/ obsecra/ increpa in omni patiētia z doctrina. Et postea sēdit: **¶** Tu hō vigila/ i oib? labora/ opus fac euāgelicē. Trē potest intelligi de seminatiōe: qua seminādu est ille qui p dīcat. Et ē sensus: **¶** Nane. i. anteq p dīcatiōis officiū assumas: **¶** Semia/ i agro cordis tui/ **¶** Semē tuū. i. doctrinā: q sit tua p intelligētiā z amorē z opationē. Et h ē p illos q pus accipiūt curā aiaz/ cui annexū ē officiū p dīcatio/ nis necessario: qz seminauerint agz suū semē sanctę doctrine. **¶** Hoc etiā est p multos: q corda sua nō agros vbi debet semē verbi dei fructificare z crescere exhibent p bñ: sed horrea vbi grana verba dei sterilia pseuerant z poti? putrescūt qz fructifi cēt. Et ne aliqz se excusare vellet ab hac seminatiōe: aut ppter tēneritudinē iuuentutis: aut ppter inualitudinē senectutis: sic multi faciūt: Quidā em dicūt: senex sum z nō possū ire/ opo tet me qescere. Alij dicūt: iuuenis sum et cōtemnere p dīca/ tio mea: Ideo sequit: **¶** Quia nesci qd magi oriatur: hoc aut illud. i. an semē qd mane iuētur/ semias: an illud qd vespere senectutis. Et sepe accidit q illud verbū qd magis credit p dīcatore/ oziturū et fructificaturū: z audietes moturū ad deuotionē/ min? mouet eos/ z min? fructificat. Et ecōuerso verbū qd credit min? moturū z fructiferū/ magis mouet z pl? fructificat. Et hoc est: qz virtus fructificadi nō est in verbo a p dīcatore: sed a deo q dat virtutē verbo qñ vult: z quādo nō

Letare g iuuenis. i. letant vtere bonis tuis: **b** In
adolescencia tua: q̄ etas apta est leticie. **c** Et in bono
sit cor tuu. i. in gaudio. **e** In diebus iuuetutis tue:
q̄ cū senect⁹ venerit: vel captiuitas babylonis: vel romanoꝝ:
nō poteris gaudere. **f** Et ambula in vijs cordis tui:
nō carnis: vt placeas
deo. **b** Et intuitu
oculor tuor. i. sa
piet. **e** Et scito
et sp̄ meditare. **k** **Q**
p omib⁹ his: q̄ fe
ceris: **U** adducet
te deus i iudiciū:
vbi manifesta erūt ab
scōdita cordium. i.
Cōsilijs. iij. a. **I**git
n. **A**ufer irā. i. om̄s
pauos motus animi

a corde tuo: **p** **E**ramoue maliciā. i. vitia iuuetutis: a
carne tua. **U**ero sic distinguit inter irā et maliciā: In ira
cordis cōprehendit oēs animi p̄turbaciones: in malicia car
nis oēs corpis voluptates. q. d. salomon: sic fructus bonis tuis
vt nec p̄turbatione animi tui: nec corpis voluptate delinqs.
q **A**dolescētia em̄ et voluptas: carnis: comes adolescē
tie: dicit glo. **r** **V**ana sunt. i. trāsitoria: et euacuaria men
tem om̄i bono. **S**ecūdo exponit ironice. q. d. cū oīa p̄terita
vanitatis arguēda sint in iudicio: **a** **E**rgo letare iue
nis i adolescētia tua. i. nō letaris: q̄ talis leticia vana est
et vanitatis arguē. **c** **E**t in bono sit cor tuu. i. in gau
dio et in tuto: **e** **I**n dieb⁹ iuuetutis tue. i. nō sit: sed i lu
ctu et timore. **f** **E**t ambula in vijs cordis tui. i. in de
siderijs et cōcupiscētijs tuis. q. d. nō ambula. **b** **E**t intuitu
oculor tuorū. i. cogitationū tuarū ducatu. q. d. nō
scito: tū cū hoc feceris. i. letat⁹ fueris in adolescētia tua: et in
bono fuerit cor tuu: et ambulaueris in vijs cordis tui: **k** **Q**
p omib⁹ his: q̄ fecisti: vt dixi: **U** adducet te de⁹: cuius
irē nemo resistere pōt: Job. ix. b. m. **I**n iudiciū: extreme
examinatiōis vel p̄dēnatiōis. **I**git. **n** **A**ufer irā a corde
tuo: vbi radit est: nō solū ab ore et ope auferēda est ira: sed a
corde radicit⁹ extirpāda: sicut ignis a sinu: sicut grādo vel rē
pestas a vinea: sicut puluis ab oculo: sic serpens a domo: Ira
em̄ vñ est de ignitis serpētib⁹ q̄ filios isrl occiderūt: Numeri
xxi. b. sicut tinea a veste: sicut canis ab ecclia. **p** **E**t amo
ue maliciā. i. voluptatem malam: a carne tua. q. d. au
fer a te pestes cordis. i. vitia spūalia: et pestes corpis. i. vitia
carnalia. **q** **A**dolescētia em̄ et voluptas. i. illa in quib⁹
adolescētes voluptuant: **r** **V**ana sunt. i. trāsitoria. **T**er
tio exponit mystice i bono et cōsultorie: qñ quidē q̄ semiaue
rit hō: hęc et metet. **a** **L**etare g iuuenis i dñō: nō i mūdo.
U sic cōtinua. **E**x quo tot mala sūt et aduersa: **E**rgo leta
re iuuenis in dñō. **E**t ne aliq̄s putaret q̄ nō semp letandū
esset i dñō: subiūgit: **b** **I**n adolescētia tua: q̄ in vanita
tibus soler letari. **U**ñ cū dicit: i adolescētia tua letare: intelli
git semp letare. **U**ñ **P**hil. iij. a. **G**audete in dñō sp̄. **c** **E**t i
bono. i. in deo: **d** **S**it cor tuu. i. cogitatio et desideriu.
e **I**n dieb⁹ iuuetutis tue: in q̄ etate aliq̄ vanitati et vo
luptati intendūt. **f** **E**t ambula de virtute in virtute p̄fi
ciēdo: **g** **I**n vijs cordis tui. i. in sanctis meditatiōib⁹: et
sanctis desiderijs: quib⁹ vadit cor ad deū. **b** **E**t intuitu
oculor tuorū. i. i luce sapiētie et discretiōis. **i** **E**t scito q̄
p oib⁹ his: bonis q̄ dixi: **U** adducet te de⁹ i iudiciū:
vt alios iudices: si p̄fect⁹ fueris: vel vt iudicaris vt salueris: si
mediocriter bon⁹ decesseris. **n** **A**ufer irā a corde tuo: et
amoue maliciā a carne tua. i. vitia spūalia: que oriunt⁹
a corde: et vitia carnalia: q̄ oriunt⁹ a carne: per p̄tarias p̄tutes
cura. **q** **A**dolescētia em̄ et voluptas. i. leuitas mētis: et
voluptas carnis: **r** **V**ana sūt. i. vacuaria et cito trāsēntia:
quia adolescētia cito morit⁹: et voluptas parū durat: sed cru
ciatus eternus est.

Expositio Cap. XII.

Memento crea toris tui. In fine capituli p̄cedētis
monuit salom on abijcere irā a corde: et maliciā a car
ne. i. p̄ctā spūalia: et p̄ctā carnalia amouere a se: **M**ūc
ostēdit q̄ medio hoc possit fieri. i. per memoriā dei. Sicut em̄
memoria iusti iudicis furem cōpescit a furto: sic memoria dei

ciā a carne tua. **A**dlescē
tia em̄ et voluptas vana sūt.

Capitulu. XII.
Memento creatoris tui
in dieb⁹ iuuetutis tue:
anteq̄ veniat tēp⁹ afflictiois
tue: et appropinquet anni de
quib⁹ dicas: nō mihi placet.

to: etiā creatoris tui: totalit⁹: id est iusticie et vt timeas: mise
ricordie et vt speres: beneficētie vt grat⁹ fias: sapiētie qua te
iugiter et p̄sentia et intueat vt erubescas feditates tuas: magni
ficētie vt reuereris et venereris eū: bonitatis vt diligas: sua
uitatis vt esurias illū et sitias: veritatis vt credas. **E**t hō hō
memoriā dei iugit habeat: multa memorialia sui reliq̄t ei. **P**ri
mū ē signaculū suę similitudinis: q̄ ad imaginē et similitudinē suā
eū formauit. **S**ecūdu ē signaculū sacramētorū: q̄ eū reforma
uit. **T**ertiū memoriale est vniuersitas creature. **Q**uartū veri
tas scripturę. **Q**uintū bñficiorū multitudo. **S**extū flagelloꝝ
paterna correctio. **D**e q̄libet istorū memorialiū dicit **P**s. **L**u **P**s. 101.
aut dñe in eternū pmanes: et memoriale tuū in generatiōe et
generatiōe. **D**emoriari aut debem⁹ dei: sic virgo ornamē
ti sui: et spōsa fascię pectoralis suę: sicut legit⁹ **U**iere. ij. f. **M**ū
qd obliuiscit inq̄t virgo ornamēti sui: aut spōsa fascię pecto
ralis suę: popul⁹ hō me⁹ oblitus est mei. **I**n q̄ euideret ostē
dit qualē memoriā nos sui velit hęc dñs. **N**ihil em̄ tenacius
adheret memorię hōinis: et nihil difficili⁹ obliuiscit q̄ orna
mentū suum: et sponsa fasciā pectoralē toto amore amplectit⁹:
q̄ vult apparere viro vñ marito suo: et fasciā pectoralē tumo
rē māmillaꝝ reprimat: et fluxū earū stringit: in quib⁹ duobus
corruptio idicat⁹. **U**ñ aut dixit salomō: **M**emento creato
ris tui: et nō dixit: memento dei tui: ad hūilitatē iuitauit. q. d.
memento creatoris tui. i. teip̄sū attēde: q̄ i te et ex te nihil es: s̄
ex illo: et p̄ illū es qd es. **U**ñ aut seq̄t: **I**n dieb⁹ iuuen
tutis tue: ideo addit: q̄ tūc gratior ē deo memoria ei⁹: q̄
nobis difficultior: sicut aqua delata de cisterna bethleē: eo ipso
fuit gratior dauid: quo maiori difficultate allata fuit p̄ mediū
exercitiū aduersarioꝝ. ij. **R**eg. xxiij. c. **S**ic et memoria vñ de
uotio vel oratio que p̄ mediū carnaliū affectionū vel volati
lium cogitationū offertur deo viriliter: gratior est ei. **U**ñ sic:
Memento creatoris tui in dieb⁹ iuuetutis tue. i. dñ
vius et vales emēda vitā tuā penitēdo: mādara dei seruādo:
Bonū em̄ ē viro cū portauerit iugū dñi ab adolescētia sua:
Thresh. iij. c. **E**t **P**s. **I**n quo corrigit adolescētiō viā suam
in custodiēdo sermones tuos. **E**t: **V** **A**nteq̄ veniat tem
pus afflictiois tue. i. mortis: que mētē totam occupat et
angustiat instantū vt vis doloris totā illam rapiat sibi: et dei
memoriē esse nō sinat. **E**t ideo tēpore quo licet et liberū est: ea
que dei sunt et salutis: p̄p̄e: tota instantia agenda sunt. **U**ñ
Eccl. xviij. c. **A**nte languorē adhibe medicinā: et ante iudiciū
interroga teip̄sum: et in cōspectu altissimi inuenies p̄p̄itatio
nē. **U**ñ tempus afflictionis vocat tempus senectutis: q̄ mul
ta senē circūuentunt incōmoda: **U**ñ diem iudiciū: vbi reprobi
mirabiliter affligent⁹. **U**ñ **S**oph. j. c. **J**uxta est dies domi
ni magnus: iuxta et velox nimis: **E**ox diei dñi amara: tribula
tio ibi fortis: dies illa: dies ire: dies tribulatiōis et angustie.
Item tempus afflictionis dicit tempus captiuitatis babylō
nicę vel romanę: s̄m qd exponit de iudicis tñ. **x** **E**t ap
propinquet anni de quib⁹ dicas: nō mihi placet. i.
displicet. **D**ies senectutis nō placet. p̄pter multa incōmoda:
qui etiā p̄ sua tēdiositate lōgi vident⁹ esse: et ideo anni vocant⁹.
Et iterū: **M**emento

Libzi

Et iterum: Memento creatoris tui: a. **Anteq̃ tenebrę**
cat sol et lumen et stelle et luna. i. ante senectutē: qñ oculis
caligantib⁹ oīa etiā luminosa vident̃ eē tenebrosa: Sic legi de
beli. i. Regl. iij. a. Factū est die quadā beli iacebat i lectulo
suo: et oculi eius caligauerāt: et nō poterat videre lucernā dei
anteq̃ extingueretur.

El.†obte/
nebzefant

38.

Sicut exponit d'moz/
te: qz tūc oīa lumīnaria
obteneb'rescūt: tā exte
riora q̄ interiora. I. sen
sus corporis. Irē de
captiuitate iudeorum

exponit sic: **S**ol me/
mento creatoris tui: **a** **Anteq̃ tenebrefcat sol et lu/
mē.** i. solis lumē: **c** **Et stelle ⁊ luna.** i. anteq̃ capriu⁹ iiru/
daris i carcerē: vbi nō vides neq̃ solis neq̃ lunę neq̃ stellaz
lumē. **B** nōie solis ⁊ luminis ⁊ stellaz ⁊ lunę i intelligūt iudices
isrl̃ ⁊ p̃phetę ⁊ ceteri viri sancti: q̃ illumiabāt cōsilijs ⁊ doctri
nis suis totā iudgam. **E**t est sensus **a** **Anteq̃ tenebref/
cat sol ⁊ lumen ⁊ stelle et luna.** i. anteq̃ auferāt iudices
⁊ p̃phetę ⁊ alij viri sancti: ⁊ in captiuitatē ducant. **I**te expo
nit de die iudicij: añ cui⁹ aduentū tenebrefcēt sol ⁊ luna ⁊ stel
lē. **U**ñ **Iohel.** ij. g. Sol cōuertet i tenebras ⁊ luna i sāguinē
anteq̃ veniat dies dñi magn⁹ ⁊ horribilis. **E**t **Barth.** xxiij
c. Sol obscurabit ⁊ luna nō dabit lumē suū: ⁊ stelle cadēt de
celo. **I**te exponit de tpe aduersitatis sic: **M**emento creatoris
tui: **a** **Anteq̃ tenebrefcat sol** i p̃p̃eritaris: **b** **Et lu/
mē.** i. arrisio p̃paris. **c** **Et luna.** i. bona fama: de quo di
cit⁹ **Iob.** xxxj. c. **S**i vidī solē cum fulgeret: ⁊ lunā incedentē
clare. **c** **Et stelle.** i. filij ⁊ filię: q̃ domū patrii familias ornāt
sicut stelle micātes celū. **I**n hōy omniū tenebrefcētia intelli/

Dyftice 9

gitur oimoda aduersitas. Itē exponit mystice de toto ipso christiano sic: Demēto creator tui o tu christiane quicūq; a. **Anteq̃ tenebrescat sol.** i. cetus p̃dicatoz q̃ tpe anti- christi nō purpura regalis/non vestis regia: sed quasi saccus cilicinus apparebit. Unde Apoc. vj. d. Factus est sol niger tanq̃ sacc̃ cilicinus: ⁊ luna tota facta est vt sanguis: et stelle de c̃lo ceciderūt sup̃ irā. b. **Et anteq̃ tenebrescat lumē.** i. fides: q̃ tūc rarissima erit. d. **Et luna.** i. cetus actiuozū sub spinis alioz peccatoz ⁊ necessitatū laborantiū. c. **Et stelle.** i. p̃lati qui locū eminētiore tenēt in c̃lo ecclesie. Nec oīa illo tpe tenebrescēt a sua lumīositate sciētiē ⁊ vitę: quā nō habebūt vel nō habere videbunt ⁊ mali reputabunt respectu antichristianoz: qui tanta gloria ⁊ sanctitatis silitudine fulgebūt in oculis hoīm: vt ipsi soli iusti videant: ⁊ oēs alij iniqui. Propter qd̃ pedes filiū hoīs nō auro s̃ aurichalco siles esse dicunt ⁊ Apoc. i. d. Hanc expositionē inuenies sup̃ illō p̃s.

Ps. 9. *Exurge domine nō cōfortet homo: et. j. Anteq̃ igit ista aduerſitas ⁊ pturbatio vniuerſalis adueniat: hortatur ſalomon vñūquēq̃ memorat̃ eſſe creatoris ſui: qz tūc nō licebit. Unde dñs: **Matth. xxiij. b.** Orate vt nō fiat fuga vſa i byeme vñ ſabbato: erit em̃ tūc tribulatio magna ōis nūq̃ ſuit ab initio vſq̃ mō: neq̃ fiet. **Mozaliſ: dñ: cuilibet noſtrū: Dm̃ceto***

Dozaliter

re creatoris tui: **a** Anteq̃ tenebre scat sol/inrelligē vīa/
piērie p̃tēplatiue: q̃ splendore nimio celum mētis illuminat/et
diuini amoris calore inflāmat. **b** Et lumē/rōnis vī doctri-
nē/q̃ foris altos illuminat. **d** Et luna/imaginatiōis vī scie-
tię actiue/siue p̃udētie: quę labores z mor̃ actiuior dirigat z
mēsurat: **e** Et stelle/ sēsuū vī ceteraz virtutū: q̃ celū mētis
velut stelle fixę decorāt. **O**ia ista tenebre scūt triplicit̃. i. occa-
su/ eclipsi/ in p̃positione nub. **O**ccasu pcti. **E**p̃h. iij. f. Sol nō
occidat sup iracūdiā ṽraz. **E**clipsi. i. in p̃positiōe fr̃e. i. terreni
amoris. **E**clipsat etiā sol in p̃positiōe lunę: qz splēdor z ardor
cōtēplatiōis q̃nqz s̃trahit occupatione vitę actiue. **I**np̃o-
sitiōe nubū. i. cogitationū/ tēptationū/ tribulationū: q̃ nō so-
lū splēdore p̃tēplatiōis obfūscat: s̃ lumē cētarū virtutū obnu-
bilat. **S**z ipso calore fr̃utū nubes h̃mōi dissoluūt: z postea
ardētius incalescūt z splēdidi⁹ irradiāt. **E**st igit̃ sensus: **A**te-
re donis gr̃az tuaz dū tibi vacat z liberum est: nec differas
donec occurrat difficultas/ vī obfistat impossibilitas: **M**e qz

Ecclesiastes

nō vis dū potes infligat tibi nō posse cū velles. **E**rit erit
memento creatoris tui anteq̃ reuerantur nubes post
pluuia. i. retro vertant a discursus tū irrigatiois officio: hoc
est anteq̃ cesset eaz officiu: qđ vtiq̃ erit post diem iudicij: qđ
postea nō erit terre necessaria irrigatio nubiu: qz inouabit qz

g mus: ⁊ mūtābūt viri fortissi-
b mi: et ociōse erūt molētes in
i k minuto numero: ⁊ tēnēbres
l cent vidētes per foramina:

bif. Et cōcordat huic expōitioni h̄ qd̄ p̄cessit de obtinebratiōe solis ⁊ lune ⁊ stellarū: sicut legiſt Jobel. ij. c. Sol ⁊ luna obtinebrati sūt: ⁊ stelle retraxerūt splendore suū. Et ē sensus fin hoc: Memento creatoris tui ante q̄ veniat dies iudicij. Al' nubes sunt. p̄ph̄e: q̄ vsq̄ ad captiuitatē arida corda iudeorū: pluuiā sue p̄dicatiōis irrigauerūt: sed postea cessauerūt. Et est sensus: vt fiat sermo ad iudeos tñ: Memento creatoris tui: ante q̄ nubes. i. p̄ph̄e: reuertant post pluuiā p̄dicatiōis. i. cessent a p̄dicatiōe futuroꝝ omnib⁹ cōplenis. q. d. Memento creatoris tui ante captiuitatē: vñ añ diē iudicij: qz tūc oēs. p̄ph̄e ⁊ p̄dicatores cessabūt. Al' specialit nubes sūt helias ⁊ enoch: q̄ de loco ad quē rapuit eos dñs i fine reuertent: sicut legiſt Eccl̄. xlvij. b. et. xlix. d. et Malac̄. vii. b. et Apoc̄. xj. a. Et ē sensus: O tu q̄libet hō i memēto creatoris tui: ante q̄ reuertant nubes. i. helias ⁊ enoch bucia loꝝ corbi sunt mō. i. ante tēpora antichristi. Vel reuertant ad deum: qui mittet illos huc post pluuiā sue p̄dicatiōis.

Aporaliter: **¶** Et reuertant nubes. Nubes sūt timor: pudor: dolor: celus: amor: q̃ terrā mētī cōpluunt: ⁊ ariditatē eius irrigāt pluuiā lachrymar. Et est sensus: Demēto o hō creatoris tui: anteq̃ nubes hmōi reuertantur: id est q̃dliu apertū est celū mētīs tuę nubib⁹: ⁊ paraf tibi a dño pluuiā lachrymar ⁊ deuotiōis. Aliqñ em̃ dñs hmōi nubes reuocat: ⁊ mādāt eis ne pluant sup terrā: sicut legi⁹ Esa. v.b. Et de ista pluuiā quā sol⁹ dñs pluit in aīaz qñ vult: ⁊ qñ nō vult cessat: dicitur Job. xxxviii. c. Quis ē pluuię pf: vñ q̃s genuit stillas rois. i. modicę deuotiōis: ⁊ de cui⁹ vtero egressa ē gladiēs: et gelu de celo q̃s genuit: Demēto igit creatoris tui anteq̃ reuertant hmōi nubef. Sic qdā stultī faciūt: q̃ grāz lachrymar ⁊ deuotiōis habētes: nolunt ea vti: propt̃ qd postmodū licz mltā animi anxietate ⁊ suspirijs mltis grāt ea: vix inueniūt.

f. 121. **N**ō cōmoueunt custodes dom⁹. Juxta littera
domus dicit⁹ corp⁹: custodes corp⁹ sūt sensus: qui picula sua
ei p̄gredient et p̄nunciant. Vel custodes corp⁹ sunt costę
et alia ossa: quę corpus muniūt ⁊ mollia p̄gūt. Trē custo-
des corp⁹ sūt virtutes appetitiua ⁊ nutritiua: quaz altera rui-
nas repat. s. nutritiua: ⁊ altera vñ repent exq̄rit. s. appetitiua.
Trē custodes corp⁹ sunt nerui ⁊ spūs: q̄b⁹ recedētib⁹ necesse
est domū corp⁹s ruere. Ibi oēs custodes remouent. s. totalit̄
mouent in morte. Est igit⁹ sensus: Demēto creatoris rui añ
mouet. f. 122. **N**ō cōmoueunt custodes dom⁹. p̄dicti

morte: **I** **I**n comouebunt cultores domi
 Et mutabuntur vel mutabunt viri fortissimi. i. crura
 toru corp^o sustinētia in morte deficientia: vel i captiuitate tre
 metia. **H** **E**t ociofe erūt molētes. i. dētes molares qđ^o d
 b^o molit^r: ab officio suo cessabūt i morte: v^l i senio: v^l i capti
 uitate iopia victuallū: **I** **I**n minuto numero dētū: qđ
 senio minuit^r: z i morte z i captiuitate. **K** **T**enebrescent
 caligabūt: **V** **V**idētes p forāmia. i. oculi qđ radios visibiles
 p pupillā emittūt: fm qđda: qđ dicūt qđ videm^r ēz mirēdo. **V**
 vidētes p forāmia sūt ipse aīe: qđ p ozgana sensuū qđi p fo
 ramia qđda/ sensibilia qđ foris sūt inueni^r: qđi colūbe ad fenestras
 suas: vt dicit **E**sa. l. x. b. **H**ec tenebrescent a lumie sui inuitus
 tpe mortis/ vel tpe senectutis. **V**el p **S** salomon insinuat pbe
 tice/ magnitudinē calamitatis qđ ventura erat iudeis tempore
 captiuitatis babilonice vel romang: vel rādē toti ecclēsie tpe
 antichristi: quādo fidelib^o nec libere videre nec late trueri li
 cebit: sed latenter qđi p foramina speluncarū in quib^o latebūt.
Et claudēt ostia

Et claudens omnia

Et claudet ostia i platea. Ostia. s. domoz et tabernaz
vbi res venales exponunt. In illo em tpe no reru venditioi
aut defensionis: sed luctui magis vacare licebit et libebit. Vel
ostia vocat oculos et aures: q mortuis claudunt. Et dicit in
platea: qz intra domos esse vel mori non licebit. Vel ostia
intelligit ad litteras: ecclesiaz et teploz: q vltima psecutioe ant
christi oino claudunt/
cultu diuino penitus
interdicto. Sequit b
In humilitate vocl
moleres. i. i silenio co
medet p tristitia et ti
more. Al moleres:
i mola ad litteras: si au
detes p timore mutire/ aut noleres p tristitia. Al moleres/
criticu sacri eloqui. In humilitate vocl. i. i silenio et i absco/
dito erit: qz palam pdicare no audebit/ neq magna/ neq alta
voce docere. **Et p surget ad vocē volucris.** Repete/
qz: et expone litteras sic: Et qz/ cōsurgent ad vocē volu/
cris. s. ipsi senes ad cantu galli: qz tales no possunt dormire
refrigescēte sanguie et siccato hūore/ qd alit sopor. Dolerēs
sist dormire no pōt. Silt iudei tpe captiuitat/ babilonice vel
romane si potuerit p timore dormire. Al sic: **Cōsurgēt**
chaldei ad pdēdu iudeos: **Ad vocē volucris.** i. nabu/
chodonosor: quē salomō ppe velocitate suā vocat volucrē: sic
Esa. vij. c. regē egypti vocat muscā: Sibilabit iqt dñs muscē
q ē in extremo fluminis egypti. Quēdā Glo. vocē volucris/ in/
telligit vocē hieremie: ad quā surrexerit iudei spe visitatiois et
future liberatiois erecti. Legit em iudice. xxi. c. q ipse hie
mias misit epistolā de iudea i babilonē ad iudeos captiuos
q post lxx. annos visitarent. Exponit et de die iudicii: qz ad
vocē archangeli cōsurgēt mortui de sepulchris: Sic legit. j.
Thessal. iiij. d. Ipse dñs in voce archangeli et i tuba dei des/
cendet de celo: et mortui q in christo sunt resurgent pmi. Et. j.
Cor. xv. g. Canet em tuba et mortui resurgent incorrupti. Sa/
lomon igit h dicit/ vocē volucris/ qd aplūs tubā dei vel vocē
archangeli. Et ē sensus: **Cōsurgēt mortui: ad vocē vo/
lucris.** i. ad vocē archangeli. **Et obsurdescent oēs fi
lie carnis.** Iux Glo. Filie carnis sūt aures q carnis de/
lectat. Hē obsurdescent i senectute/ vlt i morte/ vlt i calami/
tate captiuitat/ vlt i tpe babilonice. **Al obsurdescent. i.**
ad modū surdaz se habebūt: qz non erit q audeat loq. Al qz refrige/
cet charitas i eis: et abundabit iqtas i eis: sic dicit dñs. xxiij.
b. ita vt nō libeat audire pñb. Al filias carnis vocat salomō
cātarices ianū cātionū: qz delectationē velut filie matrē se/
quūt. Hē obsurdescent. i. cessabūt a pñeto auditu cātionū:
vel ad modū surdaz se habebūt ad illas: qz penit non cura/
būt audire illas tpe captiuitatis vel calamitatis. **Excel
sa qz timebūt et formidabūt i via.** Iux litteras: excelsa
i. caput et ceta mēbra supiora tremebūt lapsis poplicib. i. de/
bilitatis iucturis et ossiū ligaturis tpe senectutis vel mortis.
Al/ Excelsa. i. pncipes et plati/ tā synagoge qz ecclesie: time/
būt: bi tpe captiuitat/ babilonice et romane: illi tpe calami/
tatis antichristi. Vel mystice/ de die iudicii: **Excel
sa. i. virtutes celoz et alij facti:** **Timebūt timore reue
rentie:** vel ad modū timentū se habebūt: vel ipsi hostes time/
būt dei potentia: sic dicit Glo. **Et formidabūt i via/**
ne cadant. In omnib his expositionib/ excelsa/ est nomi/
natiui casus. Quēdā Glo. vult q sit accusatiui casus Et est
sensus: **Excelsa qz timebūt/ aggredi vlt ingredi. i. ex
cellas munitiones/ timētes in eis cōprehēdi:** qualis igit erit
timor i planis: **Et formidabūt i via/ vlt i vias. i. pla/
na timētes ne cadant.** Vel/ in via/ fugietes/ timebūt ne capi/
ant. q. d. timebūt in planis: et i munitionib/ nō audebūt rema/
nere: et nūq securitas. Quēdā Glo. dicit q ipsi hostes for/
midabūt in morte sennacherib. i. exercit eius. Et tangit illa
Glo. historiā: quō sennacherib cū obsederet hierlm regnā/
te ecechia/ angel/ dei nocte vna centū octoginta qnq milia
interfecit: et mane cū exisset hierosolymite vt spoliaret mor/
tuos: inuenerūt oēs redactos in pulueres. Sennacherib etiā

postea interfectus ē a duob filijs suis in nīnie in tēplo nes/
rach dei sui: vt legit Esa. xxxvij. g. et liij. Regl. xix. g. Sequit:
k **Florebit amygdalus: impinguabit locusta: et
dissipabitur caparis.** Sicut dicit Glo. metaphorice lo/
quit. Amygdal/ intelligit hō: cui/ flores ē canescere: cuius
floris fruct/ ē mors. Jtē locusta dicit hō: Mā locustę ps inferi/
oz tpe senectut/ impin/
guat: et insup suavis et
tranquilla ambulatio
vertit i saltu: Sic et se/
nib/ crura solēt tume/
scere et debilitari: vt si
plane possit ābulare.
Jtē dicit ipse hō capar/

quoqz timebunt: et formi/
dabunt in via: florebit amy/
gdalus: impinguabitur lo/
custa: dissipabitur caparis.
Quoniam ibit homo in dō/
o

oz tpe senectut/ impin/
guat: et insup suavis et
tranquilla ambulatio
vertit i saltu: Sic et se/
nib/ crura solēt tume/
scere et debilitari: vt si
plane possit ābulare.
Jtē dicit ipse hō capar/

a caplo capis: eo q tpe senectut/ hō necesse habeat capere ba/
culū manib/ et eo sustentari ne cadat. Ex eo em videt dicit ca/
paris: qz frondib/ suis capiat circa se posita: vt ab eis susten/
tes ne cadat: sicut corrigiola et hedera. Glo. dicit q caparis ē
herba renib/ vtilis illis supposita. Est igit/ k **Florebit
amygdal/** i. canescet hō i senectute/ vel etiā in iuēute: sic
amygdal/ citi/ cetis arborib/ floreat. **Impingua/
bit locusta.** i. homo i senectute tumescet. **Dissipabit
caparis.** i. senio debilitat/ homo deficiet. n **Quoniam ibit
homo/ sic dissolut/** o **In domū eternitatis sue.** i.
frā/ nō ampli/ reditur. Nonnulli amygdalū mēbz genitiū i/
telligūt: iux vulgare romanū: qd tñ vulgare magis credunt/ ex/
toritū a mēcula qz amygdalo. Et ē sens/ fm b: k **Florebit
amygdal/** i. canescet mēcula: **Impinguabit locu/
sta.** i. tumescet idē mēbz qd locusta dicit ppter salt/ venereos.
m **Dissipabit caparis.** Alia trāslatio dicit: dissipabit
amor: Et intelligit amor venere/ eo q tpe senectut/ vlt mor/
tis frigid/ existit circa pñcordia sanguis. Et dicit b ad pfusionē
eorz q voluptatē venereā nolētē deferere/ ab ea velint nolint
deserunt. **Mytice:** k **Florebit amygdal/** rē. Amy/
gdal/ qz int arbores pma flores ostendit/ significat synagogā q
int oēs natiōes fidei et virtutū flores pma exhibuit. Locusta
sigt ecclesiaz de gētib/ qz velut saltu veniens ad dñm i auditu
aur/ obeduit: q impingua ē pinguedine charismatū. i. spūa/
liū donoz i baptismo. Impingua ē etiā postea pinguedine
tpalis abundantię: ppter quā facit/ volat/ pteplatiois eius deci/
du. Caparis herba calida ē et salubris renib/ vt dicit Glo.
et significat extremos fideles: q spūali calore feruētissimi erūt
et castissimi: s p antichristū dissipabunt corporaliē. Est igit sen/
sus: k **Florebit amygdal/** i. synagoga bonis spūalib/ et
etiā tpalib/. **Impinguabit locusta.** i. ecclesia de gētib/
pinguedine gñaz. m **Dissipabit capar/** i. extremi fideles
occident ab antichristo. Alit fm aliā Glo. k **Florebit amy/
gdal/** i. sga quā vidit hieremias. ca. j. c. viroz et vigozē
sui ostendit erga iudeos. Illa virga fuit ipse nabuchodonosor.
Impinguabit locusta. i. nabuchodonosor cū exercitu
suo spolijs iudeoz. m **Dissipabit caparis.** i. amicitia dei
cū ist/ dissoluet. n **Quoniam ibit hō/ iude/** i. auxilio dei desti/
tur. o **In domū eternitatis sue.** i. in captiuitatē gñā.
adoralit: k **Florebit amygdal/** i. vis rōnalis: q pma
vernāria suaz cogitationū et virtutū ostendit. **Impingua/
bit locusta.** i. vis cōcupiscibilis: q velocitate desideriozū et
spūalis amoris lasciuia saltū facit et volatū qsi i celū: s pon/
dere pñij corpis qsi posterioris pñis sui/ vel pñia hūilitate
sterū decidit in terrā. Corp/ em qd corrumpit rē. Sap. ix. c.
m **Dissipabit capar/** i. irascibilis: q tora spinosa ē. Mā
in ea sūt ira/ inuidia/ supbia/ rixa: q incessant dissipāt eā. Sed
et hec siue hōz pñeries qsi sepes spinaz celo sancto dissipāt.
Un dissipatio dicit qsi sepes disruptio. Et hec dissipatio i bono
accipit. Est igit floritio in rōnabili ppter fidē/ que purificādo
aiāz floridā facit: i cōcupiscibili impinguaio ppter charitatē q
est pinguedo et sagina virtutū. **Mytice.** xxxj. c. Inebriabo pin/
guedine aiāz sacerdotū. In irascibili dissipatio viciozū ppter
celū q oia vitia dissipat. n **Quoniam ibit hō/ re/ et noie:** o **In
domū eternitatis sue.** De q ps. Gratias sum i his q dicta
sūt m: i domū dñi ibim/. Et ad hāc domū pparat illa tria. i.
floritio fidei: impinguaio charitatis: et dissipatio celi. Sequit.
Et circūibunt in platea

Dyrtice

Doraliter

Ps. 121

stide. Sequit: a **V**anitas vanitatu rē. Post descri-
ptionē hūanę fragilitatē et mortē pulchre qđ pposuerat cōclu-
dit. s. qđ oīa subiecta sunt vanitati. Nec dubitū qđ nō cōcōna-
torie loquit h salomon: sed assertiue. q. d. sic est vt dixi. **I**git
noli delicias q̄rere/ noli impleri/ noli satiari/ noli inniti tpalib⁹:
qđ n̄ p̄bēt plenitudinē

B **V**anitas vanitatu dixit ec-
clesiastes: et omnia vanitas.
c Cūq̄ esset sapiētissim⁹ eccle-
siastes/ docuit pplm/ et enar-
rauit q̄ fecerat: et inuestigās
i composuit parabolas mul-
tas. Quęsuiit verba vtilia:
i cōscripsit sermones rectissi-
mos ac vitate plenos. **V**er-
ba sapiētū sicut stimuli/ et
o quāsi clauī in altum defixi:
p quę per magistrorū consiliū

B **V**anitas i. sunt
biecta vanitati tripli-
ci. s. mutabilitatē/ mor-
talitatē/ curiositatē. Et vt ita eē credat qđ dixit: loquē-
de se qđ de alio. **U**llē qđ collegit p̄ba sapiētę salomōis h qđ
sequit apposit. Innuit autē qđ dicta sūt/ nō solū ad litterā: s. et
allegorice esse intelligēda. **U**ñ dicit: e Cūq̄ esset sapiē-
tissim⁹ ecclesiastes. i. intellectu luminosissim⁹/ et affectu sa-
poratissim⁹: s. docuit populū. **H**oc enī est officiū spi-
ritualis regis: cui regimē aīay creditū est. **E**t enarra-
uit quę fecerat. **H**oc enī suffocauit inuēta qđ partū in vte-
ro: sed i lucē edidit: deriuauit fōres suos foras: et aq̄s suas di-
uisit: sicut ipsemet docuerat: **P**rouer. v. c. **D**icit autē: quę fe-
cerat: qđ cepit iesus facere et docere. **H**odo nō ē necesse vt
doctores oēs enarrēt qđ faciūt. **B** **E**t inuestigās/ pus ea
qđ postea dixit qđ mystica: i. **C**ōposuit pabolās mul-
tas: **E**x quib⁹ p̄lucis factus est liber viuis. i. liber **P**rouer-
biōrū: vel liber iste. Et loquit salomon iuxta morē terrę pa-
lestine: vbi cōsuetum est loqui in pabolis. **U**el ideo/ cōpo-
suit pabolās: qđ parabole cōueniētiores sunt ad docendū
populū. **Q**uā nesciētes discipuli q̄sierāt a dño: q̄re i pabolis
loqueret eis: **Q**ui rīdēs ait illis: **V**obis datū ē nosse myste-
riū regni egloꝝ: illis autē nō ē datū: **M**atth. xij. b. **U**el ideo
nominat pabolās: vt sensus spūalis in eis requiratur. **P**a-
rabolās multas dico: **Q**uęsuiit verba vtilia/ au-
ditōrib⁹. Et talia debēt loqui doctores et p̄dicatores: nō pla-
centia vel ad risum mouētia. **E**ph. iij. g. **O**is sermo mal⁹ ex
ore vestro nō pcedat: sed si qđ bonus ē ad edificatiōē fidei
vt det gratiā audientib⁹. **E**t cōscripsit sermones re-
ctissimos: qđ vitā qđ se eis regulandā subdiderit/ rectissimā:
nec in ea deflexiōē in latus: aut recuratiōē in seipsum: aut
reflexiōē in posteriora partiū. **D**icunt autē sermones/ eo qđ
ferant mores: vel qđ morib⁹ seruāt: et ne videt salomon in-
utiliter post legem moysi nouā p̄cepta cudere. **I**nter multas
alias vtilitates verborū sapiētū duas ostēdit h potissimas:
qđ p clauos et stimulos intelligunt. **D**uob⁹ enī vitijs totū ge-
nus humanū dinoscit laborare: videlicet tarditate desidie ad
ea qđ salubria sūt: et p̄cipitiū impetuositatē ad ea qđ noxia sūt:
Ideo duob⁹ idiguit remedijs: qđ alio vigeret ad vtilia: alio
retineret a noxijs. Et idcirco doctrina sapiētū duo genera
sermonū p̄tinet: qđ aliter vocat salomō stimulos: aliter cla-
uos. **S**timulos vocat p̄ba pūgitiua: qđ punctiōib⁹ de luto
fecit. i. de pctōꝝ imūditia/ velut asin⁹ de luto extire cōpellim⁹: et
sic equ⁹ torpid⁹ et piger ad acceleratiōē gressuū purgem⁹. Et
qđ sūt duo genera aīalū qđ stimulis indigēt: vñ nobile/ sicut
equ⁹ qđ in laterib⁹: aliter ignobile/ sicut bos vñ asin⁹ qđ in posteri-
orib⁹ stimulant: ideo verba stimulantia in duo genera diuisa
sūt. s. in p̄ba timoris. i. qđ timorē incutiūt: et velut a tergo nos
stimulat/ dū de futuris supplicijs nos deterrēt/ aut de tpalib⁹
reb⁹/ aut de vitijs qđ posteriora sūt: vt docet apl⁹/ **P**hil. iij.
c. nos arguit: et in verba amoris qđ qđ calcarib⁹ i laterib⁹
purgemur/ dū ex altera pte narrat pmissa dei/ et ex altera

prebñficia dei recitant. **D**icit qđ: m **V**erba sapiētū/ oīm
nō tñ mea: n **S**icut stimuli/ acrit pūgentia pigros: **S**ic
illō **J**ohis baptiste: **J**ā secur⁹ ad radicē posita ē: **M**atth. iij.
c. **E**t excitantes somnolentos: sicut illud: **E**xurge qui dormis
et exurge a mortuis: et illuminabit te christus: **E**ph. v. d. o

Et quāsi clauī in
altū defixi. i. i p̄ba/
dū cordis/ nō in sumi-
tate labiorū pendētes.
Uel in altū defixi:
qđ verba sapiētū cor/
da audientū p̄funde et
medullit⁹ fauciāt salu-
briter et cōfigunt. **F**it
autē cōfixio p̄p̄ duo. s.
ad penā et ad firmitatē
Ad penā: vt illa qđ dñs
affix⁹ fuit cruci: **D**e qđ
Zach. xij. c. **A**spiciet
ad me quę p̄fixerunt.
Ad firmitatē: **S**ic cō-
figunt in nauī asseres
clauī vt se iūcē teneāt: sic p̄tutes et grāz dona clauis sacroꝝ
eloꝝ p̄figēde sūt: ne nou⁹ hō cur⁹ p̄tutes mēbra sūt velut nauis
dissolut⁹ p̄ear. **S**ed. **P** **Q**uę p̄ magis p̄siliū: nō vñ
sed multoꝝ: **Q**uā sunt a pastore vñ. i. christo qđ sol⁹
ver⁹ pastor est aīay. **U**ñ **J**oh. x. c. **E**go sum pastor bon⁹. **E**t
Matth. xxiij. a. **M**agister vñ vñ ē christ⁹. **E**rgo. **I** **H**is. i.
p̄bis sapiētū: **A**mpli⁹ fili mi ne req̄ras: qđ si bis nō
es p̄tent⁹: s. vltra q̄sier⁹: **S** **A**ciēdi plures libros nul-
lus ē finis/ tibi: cui p̄ba sapiētū nō sufficiūt: qđ p̄scrūā/
dis/ meditādis/ intelligēdis: nec etas nec intellect⁹ hūan⁹ suffi-
cit. **I**deo autē faciēdoꝝ librorū null⁹ ē finis tali homi: qđ curi-
ositas imēsa ē. **O**me enī qđ naturę limites excedit/ imēsuū ē:
vt docet **Seneca**. **I**te faciēdoꝝ librorū null⁹ ē finis: qđ q̄libet
res explicabilē mat̄iā disputādi mīstrat. **P**ropt̄ qđ dñs **E**sa.
x. f. **C**ōsumatiōē et abbreviatiōē faciet dñs de⁹ exercitiū i
medio t̄p̄e. **I**te. xxx. e. **D**abit tibi dñs panē artū et aquā bre-
uē. i. cōpendiosā et breuiatā doctrinā. **V** **F**requēsq̄ me-
ditatio. i. infīnita curiositas: **C** **A**rnus afflictio ē nō tñ
spū. **V** **S**inē loquēdi. i. hui⁹ libri: vñ oīs sacre loquitiōis:
vñ qđ debet eē loquēdi. i. docēdi vñ p̄dicādi. **3** **P**arit oēs. i.
magis fil⁹ et discipuli/ magis et parui/ docti et indocti: vt null⁹ se
exaltet: **A** **A**udiam⁹: infīorū magis qđ extiorū auditu. **S**z
qđ ē ille finis tā generalis: vt ad oēs p̄tineat: et oēs teneat ad il-
lū: **E**ccey **B** **D**eū time/ filiali timore: qđ n̄ penā/ s. separatiōē:
s. offēnsā p̄is timere docet. **C** **E**t mādara ei obfua. i.
ob ip̄sū nō ob aliud inuolata serua. **H**oc ē oīs hō. i. ad h
fact⁹ ē oīs hō. s. ad timēdū deū sic: et mādara ei obfua: i. ad h
hoc est ei officiū: hęc ē iūcta opario: h ab illo req̄rit: et p hoc
bitudo acq̄rit. **M**ā p timorē dei declinat a malo culpę: et iō
a malo p̄nē: p obfua mādatorū exercet se hō i dono grę
vt tandē p̄ficiat dono glę. **P**ropt̄ qđ dñs **P**s. **D**ecline a ma-
lo et fac bonū. Et **E**sa. vlt. g. Et erit mēsis ex mēse. i. p̄mū ex
merito: glā ex grā: et sabbatū ex sabbato. i. caritā p̄nē ex ca-
ritā culpę. **I**lle enī in futuro dēscit a penā/ qđ p̄sentī dēscit a
culpa: iuxta illō **P**s. **N**ō accedat ad te malū. s. culpę: et flagel-
lū. s. p̄nē: nō appropinquāt tabnaculo tuo. **U**ñ hoc/ pōt esse
ablatiū⁹ formalis s. finalis: sub h sensu: **H**oc ē oīs hō. i. p h
qđ p formā hz oīs hō esse grę et esse glę: qđ esse solū attēdit
theolog⁹: qđ dñs diaboli et mēbra ei⁹ nō esse. **J**oh. xviij. c. **M**a
bitēt iqt i tabnaculo ei⁹/ loci ei⁹ qđ nō ē. **Q**uare autē deū time-
re et mādara ei⁹ obfua debeat oīs hō: ostēdit salomō cū sb/
iūgit: **E** **L**ūcta qđ sūt/ bona et mala: **F** **A**dducet de⁹ in
iudiciū/ districissimū: et iudicabit/ **P** **P**ro oī errato: etiā
ociofo hōo igno: rater plato: dñs **E**lo. **E**ñ **M**atth. xij. c. **D**e
oī hōo ociofo qđ locuti fuerint hoīes reddēt de eo rōnē i die
iudicij. **O**ciofo autē verbū est: vt dñs **B**reg⁹/ qđ caret intētiōe
p̄e vtilitat⁹/ aut rōne iuste necessitat⁹. **H** **S**ive bonū siue
malū sit: qđ factū est/ supple.

ExPLICIT liber Ecclesiastes.

Postilla dñi **A**ugonis cardinalis sup **E**cclīasten/ explicit.

Al. nō hz p̄e

Ps. 36.

Ps. 90.